УДК 351.746
JEL O33, D73
DOI https://doi.org/10.32782/2786-765X/2026-15-26

Наумчук К.М.
доктор філософії,
доцент кафедри права, публічного управління та адміністрування,
Державний університет «Житомирська політехніка»
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4195-5124
Тростенюк Т.М.
доктор філософії, доцент,
доцент кафедри права, публічного управління та адміністрування,
Державний університет «Житомирська політехніка»
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7130-7454

ЦИФРОВА ПРОЗОРІСТЬ ЯК ЗБРОЯ ПРОТИ КОРУПЦІЇ У ВОЄННИЙ ЧАС

В ході дослідження було визначено роль цифрової прозорості як важливого інструменту запобігання та протидії корупції в Україні під час дії воєнного стану. Розглянуто сутність цифрової прозорості та її значення для забезпечення відкритості діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, підзвітності публічних інституцій і залучення громадськості до контролю за використанням державних ресурсів. Визначено основні нормативно-правові засади забезпечення доступу до публічної інформації, електронного декларування, публічних закупівель та функціонування відкритих державних реєстрів. Проаналізовано можливості таких цифрових інструментів, як електронна система публічних закупівель Prozorro, портал DoZorro, Єдиний державний веб портал відкритих даних, електронна система декларування та інші інформаційні ресурси, що забезпечують доступ громадян до суспільно важливої інформації. Досліджено особливості забезпечення цифрової прозорості в умовах воєнного стану в Україні. Окреслено основні виклики, з якими зіткнулася держава після початку повномасштабного вторгнення російської федерації, зокрема необхідність обмеження доступу до окремих державних реєстрів та інформації з міркувань національної безпеки, ризики зловживання режимом обмеженого доступу, кіберзагрози, а також необхідність збереження балансу між вимогами безпеки та принципами відкритості й підзвітності.

Ключові слова: воєнний стан, відкритість, відкриті дані, громадський контроль, запобігання корупції, корупція, кібербезпека, публічна інформація.

Постановка проблеми. В умовах воєнного стану в Україні особливого значення набуває необхідність забезпечення прозорості діяльності органів публічної влади, що є важливою умовою запобігання корупції та підвищення довіри суспільства до державних інституцій. Отже, визначальним є цифрова прозорість, яка забезпечує доступ громадян до публічної інформації, контроль за використанням бюджетних коштів і проведенням публічних закупівель. Водночас вимоги національної безпеки зумовлюють необхідність обмеження доступу до окремих даних, що створює ризик послаблення громадського контролю. У зв'язку з цим актуальною проблемою є пошук балансу між відкритістю державних процесів, захистом інформації та ефективним використанням цифрових інструментів для мінімізації корупційних ризиків у воєнний час.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання впливу цифровізації публічних послуг на запобігання та протидію корупції в Україні висвітлювали у своїх наукових працях З. Гбур розглядала можливості використання цифрових технологій у державному управлінні які необхідні для підвищення прозорості діяльності органів влади та зменшення корупційних ризиків [1]. Інша дослідниця, Н. Іванова, досліджувала цифровізацію регіональних господарських систем як одного з чинників протидії корупції та забезпечення економічної безпеки держави, приділяючи увагу значенню цифрових інструментів у виявленні й мінімізації корупційних проявів [2]. Н. Корчак описувала досвід упровадження цифрових антикорупційних рішень в Україні, зокрема діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції, а також особливості цифрової трансформації антикорупційної політики в умовах воєнного стану [3]. Л. Парфентій зосереджувався на проблемах судово-економічної експертизи під час розслідування корупційних злочинів, аналізі відповідних кримінальних правопорушень та впливі корупції на економічну безпеку держави [6]. В свою чергу Г. Шведова досліджувала корупцію як

© Наумчук К.М., Тростенюк Т.М., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

загрозу економічній безпеці України, визначаючи пов'язані з нею ризики та обґрунтовуючи необхідність удосконалення механізмів протидії корупції, детінізації економіки й повернення незаконно отриманих активів [9] та інші дослідники, втім питання потребує подальшого вивчення та узагальнення.

Метою статті є дослідження ролі цифрової прозорості як інструменту запобігання та протидії корупції в Україні в умовах воєнного стану, визначення основних цифрових механізмів забезпечення відкритості та підзвітності органів публічної влади.

Виклад основного матеріалу дослідження. Після здобуття незалежності у 1991 році перед Україною, як молодою суверенною державою, постало чимало викликів і проблем. Частина з них мала на меті підірвати її державність та поставити під сумнів здатність до самостійного існування. З низкою труднощів Україна впоралася, продемонструвавши світові свою рішучість, волю до розвитку та прагнення інтегруватися у міжнародну спільноту. Однак, деякі виклики залишаються актуальними й донині. Одним із найсерйозніших серед них є корупція – проблема, яка супроводжує Україну протягом усього періоду її незалежності. Це явище глибоко проникає в усі сфери суспільного життя: від державного управління та публічних послуг до сфери бізнесу. Корупція не лише підриває демократичні інститути та гальмує економічний розвиток країни, вона також здатна посилювати соціальну нерівність, знижувати довіру громадян до влади та створювати передумови до політичної нестабільності в державі. В умовах війни її вплив особливо небезпечний, адже корупція може послаблювати обороноздатність країни та ставити під загрозу національну безпеку. Суспільна стурбованість цією проблемою підтверджується результатами численних соціологічних опитувань, проведених в Україні під час війни, а також активним висвітленням фактів корупційних правопорушень у медіа. Це свідчить про те, що корупція є не менш серйозним викликом для українців, ніж повномасштабне вторгнення з боку росії. Тому, її подолання має бути одним із пріоритетних завдань для українського суспільства. Таким чином, одним із сучасних напрямів удосконалення антикорупційної політики є використання цифрових технологій для забезпечення прозорості та підзвітності органів публічної влади. Цифровізація управлінських процесів створює можливості для автоматизації адміністративних процедур, зменшення безпосереднього контакту громадян із посадовими особами, відкриття суспільно важливої інформації та здійснення громадського контролю. У цьому контексті цифрова прозорість виступає не лише засобом спрощення взаємодії держави і громадян, а й інструментом виявлення корупційних ризиків та контролю за використанням публічних ресурсів.

Формування антикорупційної політики в Україні розпочалося ще в перші роки незалежності та супроводжувалося прийняттям низки нормативно-правових актів і стратегічних документів. Водночас до 2014 року значна частина передбачених ними заходів залишалася недостатньо реалізованою, що обмежувало практичну ефективність державної антикорупційної політики [5, с. 7–11]. Після 2014 року розпочався новий етап антикорупційних реформ, який характеризувався формуванням спеціалізованих антикорупційних інституцій, розширенням громадського контролю та активним упровадженням цифрових механізмів забезпечення прозорості діяльності держави. Таким чином, можна побачити, що в Україні протягом багатьох років ухвалювалися численні закони та нормативно-правові акти, спрямовані на подолання корупції.

Однак головною проблемою антикорупційної політики до 2014 року залишалася її фактична безрезультатність, внаслідок низького рівня реалізації запланованих заходів [5, с. 9]. Зокрема, низка ініціатив, запланованих ще на 1997–1998 роки, залишалася невиконаною аж до 2012 року. Серед них: зобов'язання державних службовців оприлюднювати майнові декларації; декларування доходів і витрат членами їхніх родин; запровадження юридичної відповідальності за корупційні правопорушення; впровадження правового компромісу у корупційних справах [5, с.10]. Ще одним прикладом формального підходу є Національна антикорупційна стратегія на 2011–2015 роки, яка залишилася декларативним документом. За весь період її чинності уряд так і не затвердив жодного щорічного плану заходів з її виконання [5, с. 11].

Продовжуючи аналіз антикорупційної політики в Україні, варто зазначити, що справжня боротьба почалася лише після 2014 року [7]. Вирішальну роль відіграла Революція Гідності, яка сприяла тому, що Україна нарешті обрала європейський вектор руху. Підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом стало не лише символічним, а й практичним кроком, що зобов'язав Україну до виконання низки зобов'язань, зокрема у сфері верховенства права та боротьби з корупцією.

Серед ключових досягнень антикорупційної політики після 2014 року можна виокремити такі:

– Формування ефективної системи антикорупційних органів. Було створено Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру (САП), Вищий антикорупційний суд (ВАКС), Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) та Агентство з розшуку і менеджменту активів (АРМА) [2, с. 3];

– Запровадження широкого спектру інструментів протидії корупції. Відкриття державних реєстрів, впровадження механізму захисту викривачів корупції, запуск єдиного порталу використання публічних коштів. Все це стало новим інструментарієм для підвищення прозорості влади [10, с. 4];

– Прийняття важливих законодавчих ініціатив. Було відновлено кримінальну відповідальність за незаконне збагачення, усунено законодавчі бар'єри для перевірки статків посадовців, ВАКС почав виносити реальні вироки, зокрема щодо суддів, депутатів місцевих рад та керівників державних підприємств. Також було ухвалено Антикорупційну стратегію, після чого НАЗК приступило до розробки Державної антикорупційної програми (ДАП) [10, с. 5].

Важливою складовою трансформації антикорупційної політики після 2014 року стало поступове переведення значної частини управлінських процесів у цифровий формат. Електронне декларування, цифрові системи публічних закупівель, відкриті реєстри, електронні публічні фінанси та онлайн-сервіси сформували нове середовище взаємодії держави, бізнесу та громадян. На відміну від традиційних адміністративних процедур, цифрові інструменти забезпечують фіксацію значної кількості операцій, створюють можливості для автоматизованого аналізу інформації та полегшують доступ громадськості до даних, необхідних для контролю за діяльністю публічних інституцій. Таким чином, цифрова трансформація поступово стала важливою складовою забезпечення прозорості та запобігання корупційним проявам.

Одним із важливих результатів антикорупційних реформ стало активне впровадження цифрових технологій у діяльність органів державної влади та інших суб'єктів публічного управління. Цифровізація сприяла спрощенню взаємодії громадян із державою, підвищенню доступності публічної інформації, автоматизації окремих адміністративних процедур та зменшенню можливостей для непрозорого прийняття управлінських рішень. Водночас цифрові інструменти створили нові можливості для громадського, журналістського та інституційного контролю за використанням публічних ресурсів. Так, у 2014 році Україна посідала 142 місце зі 174 країн, отримавши лише 26 балів зі 100 (де 100 мінімальний рівень корупції, а 0 – країна вкрай корумпована). Згодом ситуація почала поступово покращуватися, наприклад, у 2018 році Україна піднялася на 120-те місце. Якщо говорити про більш сучасні дані, то у 2024 році наша держава опинилася на 105 місце зі 180 країн, маючи 35 балів. В 2025 році ми набрали 36 балів що понизило нас до 104 місця. [11]. Як видно з динаміки, попри серйозні виклики, зокрема повномасштабне вторгнення росії, яке відсунуло проблему корупції на другий план, Україна все ж продовжувала поступово покращувати свої позиції.

Водночас динаміка Індексу сприйняття корупції не може розглядатися як прямий доказ того, що саме цифровізація зумовила зниження рівня корупції в Україні. На сприйняття корупції впливає комплекс політичних, економічних, інституційних та соціальних чинників. Однак паралельний розвиток цифрових інструментів публічного управління та підвищення доступності інформації створюють важливі передумови для посилення прозорості, підзвітності та громадського контролю.

Ще одним індикатором позитивних змін є Індекс розвитку електронного урядування, який публікується Організацією Об'єднаних Націй кожні два роки. Цей індекс вимірює рівень впровадження цифрових технологій у діяльність органів державної влади з метою підвищення доступності, ефективності та прозорості управлінських процесів. У цьому рейтингу Україна також демонструє поступове зростання. Наприклад, у 2014 році наша держава посідала 87-ме місце серед 193 країн. За десять років ситуація суттєво покращилася, адже у 2024 році Україна вже посіла 30-те місце, що майже втричі краще ніж попередній результат [5]. Такий прогрес є надзвичайно важливим, адже чим більш цифровізованою є держава, тим менше можливостей залишається у чиновників, високопосадовців або працівників державного сектору для здійснення корупційних дій і приховування своєї діяльності.

Після аналізу статистичних даних, доцільно буде перейти безпосередньо до розгляду цифрових інструментів, які були впроваджені в Україні. Серед ключових ініціатив варто виділити наступні:

– Платформа Prozorro – це електронна система державних закупівель, яка забезпечує відкритий доступ до всієї тендерної інформації: умов закупівель, пропозицій учасників та результатів проведення. Вся процедура відбувається у режимі реального часу, що сприяє підвищенню конкуренції, зменшенню

бюрократичних бар'єрів та витрат як для держави, так і для постачальників. У результаті це дозволяє значно підвищити ефективність використання бюджетних коштів [5, с. 37];

– Аналітична онлайн-система YouControl – дозволяє за хвилину отримати інформацію про компанію або ФОП із понад 180 державних реєстрів. За допомогою цього інструмент можна відслідковувати історію змін в установчих документах, переглядати інформацію про керівників та засновників, перевіряти наявність санкцій або обмежень, що є особливо важливим для уникнення співпраці з недобросовісними контрагентами [5];

– Єдина державна електронна систему у сфері будівництва – дозволяє українцям отримати 14 будівельних послуг онлайн: від дозволу на початок будівництва до сертифіката про взяття об'єкта в експлуатацію. Перевагами є те, що відсутні черги, купа непотрібних папірців та головне – хабарів [5].

– Електронні декларації – зобов'язують держслужбовців подавати декларації про свої майнові статки. Завдяки цьому механізму навіть звичайні громадяни здатні виявляти факти незаконного збагачення посадовців [5, с. 37];

– Застосунок «Дія» – цифрова платформа, яка значно спростила процес отримання державних послуг. За словами Михайла Федорова, міністра цифрової трансформації України, «Дія» є одним із найкращих державних застосунків у світі. Станом на сьогодні його активно використовують понад 17,4 мільйона українців. Він дозволяє зручно зберігати й використовувати цифрові копії особистих документів, які мають таку ж юридичну силу, як і фізичні. Крім того, за допомогою «Дії» громадяни можуть: підтвердити свою особу, навіть якщо втратили фізичний документ; подати заяву про пошкоджене або знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій; оформити статус безробітного та отримати відповідні соціальні виплати; отримати статус ВПО та відповідні виплати від держави; отримати документ, що підтверджує зареєстроване місце проживання тощо [5, с. 37–38];

– Єдиний веб-портал використання публічних коштів Spending – дозволяє публічно оприлюднювати інформацію про використання публічних фінансів [5, с. 37];

– Автоматизація медичних послуг – одним із ключових інструментів є система eHealth та пов'язаний із нею сайт Helsi.me. Це було впроваджено для оцифрування медичних даних та інтеграції всіх учасників медичного процесу в єдину інформаційну мережу. До основними завдань відносять: створення єдиного реєстру пацієнтів, лікарів та медичних установ; автоматизація процесів надання медичних послуг; зменшення бюрократії у сфері охорони здоров'я; забезпечення прозорості фінансових витрат [5, с. 36–37];

– Електронні лікарняні – ще один важливий крок у цифровізації сфери охорони здоров'я. Як зазначає Михайло Федоров у середньому за рік близько 5,5 млн українців оформлюють лікарняні й отримують 18 млрд грн виплат. Цифровий лікарняний може видати виключно лікар, тому отримати його «заднім числом» технічно неможливо. Усі виплати здійснюються цілеспрямовано і можна завжди відстежити та перевірити, наскільки вони були ефективними [5].

Практичне значення цифрової прозорості проявляється через функціонування електронних систем та інформаційних ресурсів, які забезпечують відкритість управлінських процесів і доступ до суспільно важливої інформації. Їх антикорупційний потенціал полягає у можливості фіксувати та оприлюднювати інформацію про публічні закупівлі, використання бюджетних коштів, майновий стан посадових осіб, адміністративні процедури та діяльність суб'єктів господарювання. Важливим є також те, що цифрові дані можуть бути використані не лише органами державного контролю, а й громадянами, журналістами та громадськими організаціями для незалежного моніторингу діяльності публічних інституцій.

Після початку повномасштабного вторгнення російської федерації цифрові механізми прозорості в Україні почали функціонувати в умовах необхідності одночасного забезпечення відкритості публічного управління та захисту національної безпеки. Воєнний стан зумовив тимчасове обмеження доступу до окремих державних реєстрів, інформаційних ресурсів та наборів відкритих даних, оскільки оприлюднення окремої інформації може створювати ризики для безпеки держави, критичної інфраструктури та окремих осіб. Водночас обмеження доступу до інформації створює ризик послаблення громадського контролю та може ускладнювати виявлення корупційних ризиків. Тому в умовах війни цифрова прозорість повинна ґрунтуватися на принципі обґрунтованості обмежень, коли закривається лише та інформація, доступ до якої дійсно необхідно обмежити з міркувань безпеки.

Таким чином, в умовах воєнного стану виникає необхідність пошуку балансу між цифровою прозорістю та вимогами інформаційної й національної безпеки. З одного боку, відкритість інформації про використання публічних коштів, проведення закупівель, діяльність органів влади та майновий

стан посадових осіб є важливою умовою громадського контролю і запобігання корупції. З іншого боку, розкриття інформації про місцезнаходження об'єктів, критичну інфраструктуру, оборонні потреби або інші чутливі дані може створювати додаткові безпекові ризики. Отже, ефективна цифрова прозорість у воєнний час передбачає не максимальне відкриття всієї інформації, а забезпечення максимально можливої відкритості тієї інформації, яка не становить загрози для національної безпеки.

Для підвищення антикорупційного потенціалу цифрової прозорості доцільним є подальший розвиток відкритих державних даних, удосконалення електронних систем публічних закупівель та декларування, розширення можливостей автоматизованого аналізу даних для виявлення корупційних ризиків, забезпечення належного функціонування державних інформаційних ресурсів та посилення їх кіберзахисту. Важливим завданням також залишається забезпечення зрозумілого для громадян доступу до публічної інформації та визначення чітких критеріїв тимчасового обмеження доступу до даних у зв'язку з воєнним станом. Поєднання цифрових технологій із належним інституційним контролем і громадським моніторингом дозволить посилити роль цифрової прозорості у системі запобігання корупції.

Висновки. Отже, цифрова прозорість є важливим інструментом запобігання корупції в Україні, оскільки забезпечує відкритість інформації, підзвітність публічних інституцій та розширює можливості громадського контролю. Електронні системи публічних закупівель, декларування, відкритих даних та публічних фінансів дозволяють підвищувати прозорість управлінських процесів і створюють додаткові можливості для виявлення корупційних ризиків. Водночас в умовах воєнного стану їх використання потребує врахування вимог національної та інформаційної безпеки. Тому ключовим завданням є забезпечення балансу між необхідною відкритістю держави та захистом інформації, доступ до якої може становити безпековий ризик. Подальший розвиток цифрових інструментів прозорості, відкритих даних, електронних сервісів та механізмів громадського контролю може сприяти підвищенню підзвітності органів влади та мінімізації корупційних ризиків у воєнний і післявоєнний періоди.

Бібліографічний список

1. Гбур З.В. Фактори впливу корупції на економічну безпеку та шляхи їх вирішення. *Інвестиції: практика та досвід.* 2017. № 21. С. 77–81. URL: http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5777&i=16
2. Іванова Н.В Цифровізація регіональних господарських систем як фактор протидії корупції та забезпечення економічної безпеки держави. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2021. № 5(2). С. 297–303 URL: https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/1395/1422
3. Корчак Н. Антикорупційні цифрові рішення: досвід України та особливість їх впровадження в умовах воєнного стану. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління.* 2022. № 2(16). С. 13–16. DOI: https://doi.org/10.17721/2616-9193.2022/16-2/7
4. Національне антикорупційне бюро України. Шлях НАБУ: від ідеї до драйвера антикорупційної реформи. URL: https://nabu.gov.ua/open-office/materials/shlyah-nabu-vid-ideyi-do-drayvera-antikorupciynoyi-reformi/
5. Олійник М.О. Цифрові трансформації України на шляху запобігання та протидії корупції. *Київський національний університет імені Тараса Шевченка.* 2024. URL: https://ir.library.knu.ua/entities/publication/bd4c9cf2-c526-46c3-8e39-238e03fb3dbb
6. Парфентій Л.А. Корупція як загроза економічній безпеці України. *Актуальні питання забезпечення фінансової безпеки держави в умовах глобалізації* : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17 лют. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Харків: ХНУВС, 2022. С. 192–196. URL: https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/55f0ca4d-0178-4ee6-a18e-7cfb885d9273/content
7. Радіна А. Історія боротьби з корупцією: чи приходить весна (спойлер – приходить). *Укрінформ.* 2021. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3366810-istoria-borotbi-z-korupcieu-ci-prihodit-vesna-spojler-prihodit.html.
8. Федоров М. Діджиталізація проти корупції. Як цифрова трансформація сприяє прозорій роботі держави? *Укрінформ.* 2023. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3707925-didzitalizacia-proti-korupcii-ak-cifrova-transformacia-spriae-prozorij-roboti-derzavi.html
9. Шведова Г.Л. Корупція як загроза економічній безпеці України. *Юридичний вісник.* 2019. №1(50). С. 179–183. URL: https://jrnl.kai.edu.ua/index.php/UV/article/view/13604/19032
10. Transparency International Ukraine. Десять років боротьби з корупцією успіхи і виклики, які постали перед Україною. 2024. С. 1–30. URL: https://ti-ukraine.org/research/desyat-rokiv-borotby-z-koruptsiyeyu-uspihy-i-vyklyky-yaki-postaly-pered-ukrayinoyu/
11. Transparency International. Corruption Perceptions Index. URL: https://www.transparency.org/en/cpi/2024
12. UN E-Government Knowledgebase. E-Government Development Index. URL: https://publicadministration.un.org/egovkb/Data-Center

References

1. Hbur Z.V. (2017) Faktory vplyvu koruptsii na ekonomichnu bezpeku ta shliakhy yikh vyrishennia [Factors infusing corruption into economic security and their policies]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and evidence.* Vol. 21, pp. 77–81. Available at: http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5777&i=16
2. Ivanova N.V. (2021) Tsyfrovizatsiia rehionalnykh hospodarskykh system yak faktor protydii koruptsii ta zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky derzhavy [Digitalization of regional government systems as a factor in preventing corruption and ensuring the economic security of the state]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnitsky National University,* Vol. 5(2), pp. 297–303. Available at: https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/1395/1422
3. Korchak N. (2022) Antykoruptsiini tsyfrovi rishennia: dosvid Ukrainy ta osoblyvist yikh vprovadzhennia v umovakh voiennoho stanu [Anti-corruption digital solutions: evidence from Ukraine and the peculiarity of their promotion in the minds of the military camp]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka – Newsletter of the Kiev National University named after Taras Shevchenko,* № 2(16), pp. 13–16. DOI: https://doi.org/10.17721/2616-9193.2022/16-2/7
4. Natsionalne antykoruptsiine biuro Ukrainy. Shliakh NABU: vid idei do draivera antykoruptsiinoi reformy [National Anti-Corruption Bureau of Ukraine. NABU Way: from idea to driver of anti-corruption reform]. Available at: https://nabu.gov.ua/open-office/materials/shlyah-nabu-vid-ideyi-do-drayvera-antikorupciynoyi-reformi/
5. Oliinyk M.O. (2024) Tsyfrovi transformatsii Ukrainy na shliakhu zapobihannia ta protydii koruptsii [Digital transformation of Ukraine is aimed at preventing corruption]. *Kyivskyi natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka – Kiev National University named after Taras Shevchenko.* Available at: https://ir.library.knu.ua/entities/publication/bd4c9cf2-c526-46c3-8e39-238e03fb3dbb
6. Parfentii L.A. (2022) Koruptsiia yak zahroza ekonomichnii bezpetsi Ukrainy. [Corruption as a threat to the economic security of Ukraine]. *Aktualni pytannia zabezpechennia finansovoi bezpeky derzhavy v umovakh hlobalizatsii: zb. tez dop. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. Kharkiv, 17 liut. 2022 r.) / MVS Ukrainy, Kharkiv. nats. un-t vnutr. sprav, Nauk. park "Nauka ta bezpeka". Kharkiv: KhNUVS – Current nutrition of the financial security of the state in the minds of globalization: zb. thesis add. Mizhnar. scientific-practical conf. (m. Kharkiv, 17 lu. 2022) / Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Kharkiv. national university extr. reference, Science. Park "Science and Safety". Kharkiv: KhNUVS],* pp. 192–196. Available at: https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/55f0ca4d-0178-4ee6-a18e-7cfb885d9273/content
7. Radina, A. (2021) Istoriia borotby z koruptsiieiu: chy prykhodyt vesna (spoiler – prykhodyt) [History of the fight against corruption: before spring comes (spoiler – it's coming)]. *Ukrinform – Ukrinform*. Available at: https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3366810-istoria-borotbi-z-korupcieu-ci-prihodit-vesna-spojler-prihodit.html
8. Fedorov M. (2023), Didzhytalizatsiia proty koruptsii. Yak tsyfrova transformatsiia spryiaie prozorii roboti derzhavy? [Digitalization against corruption. How does digital transformation match the vision of the robot power?] *Ukrinform – Ukrinform*. Available at: https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3707925-didzitalizacia-proti-korupcii-ak-cifrova-transformacia-spriae-prozorij-roboti-derzavi.html
9. Shvedova H.L. (2019). Koruptsiia yak zahroza ekonomichnii bezpetsi Ukrainy [Corruption as a threat to the economic security of Ukraine]. *Yurydychnyi visnyk – Legal newsletter,* Vol. 1(50), pp. 179–183. Available at: https://jrnl.kai.edu.ua/index.php/UV/article/view/13604/19032
10. Transparency International Ukraine (2024). Desiat rokiv borotby z koruptsiieiu uspikhy i vyklyky, yaki postaly pered Ukrainoiu [Ten victories in the fight against corruption, successes and protests that Ukraine faced]. p. 1–30. Available at: https://ti-ukraine.org/research/desyat-rokiv-borotby-z-koruptsiyeyu-uspihy-i-vyklyky-yaki-postaly-pered-ukrayinoyu/
11. Transparency International. Corruption Perceptions Index. Available at: https://www.transparency.org/en/cpi/2024
12. UN E-Government Knowledgebase. E-Government Development Index. Available at: https://publicadministration.un.org/egovkb/Data-Center

Kateryna Naumchuk
Doctor of Philosophy,
Associate Professor of the Department of Law,
Public Management and Administration,
Zhytomyr Polytechnic State University
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4195-5124
Tetiana Trosteniuk
Doctor of Philosophy, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Law,
Public Management and Administration,
Zhytomyr Polytechnic State University
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7130-7454

DIGITAL TRANSPARENCY AS A WEAPON AGAINST WARTIME CORRUPTION

The study identifies the role of digital transparency as a crucial tool for preventing and countering corruption in Ukraine during martial law. It examines the essence of digital transparency and its significance in ensuring the openness of state and local government operations, the accountability of public institutions, and public engagement in monitoring the use of state resources. The study outlines the key legal frameworks governing access to public information, electronic asset declarations, public procurement, and the operation of open state registers. It highlights how the digitalization of administrative processes reduces opportunities to conceal corrupt practices, enhances the efficiency of oversight, and fosters a more transparent environment for interaction between the state and its citizens. The research establishes that the development of e-services and open data in Ukraine has created significant potential for public oversight of government activities, state finances, and public procurement. It analyzes the capabilities of digital tools such as the Prozorro electronic public procurement system, the DoZorro portal, the Unified State Open Data Web Portal, the electronic asset declaration system, and other information resources that provide citizens with access to socially significant information. Finally, the study explores the specific aspects of ensuring digital transparency under the conditions of martial law in Ukraine. The study outlines the key challenges the state has faced since the onset of the Russian Federation's full-scale invasion, specifically the need to restrict access to certain state registers and information for national security reasons, the risks of abusing restricted access regimes, cyber threats, and the need to strike a balance between security requirements and the principles of openness and accountability. It concludes that digital transparency during wartime serves as a vital mechanism for combating corruption and ensuring democratic public administration. The effective use of digital technologies, open data, and electronic services-combined with adequate information protection-strengthens public oversight, enhances the accountability of government bodies, reduces corruption risks, and fosters public trust in state institutions.

Keywords: martial law, openness, open data, public oversight, corruption prevention, corruption, cybersecurity, public information.

Дата надходження статті: 02.10.2026
Дата прийняття статті до публікації: 28.10.2026
Дата публікації статті: 18.11.2026